

Tartalom

A feltámadt Jézus	1
Gyűjtés a jeruzsálemi szegényeknek Részletek Gyürki László cikkéből.	2
A Mária Magdolna plébániatemplom építéstörténete	4
„Uram, látni szeretnénk Jézust!”	6
Nem félek – Új kiadvány az egyházme- gye vértanúsorsú papjáról.....	6
Anyakönyvi hírek	7
A hónap szentje: Szent Mária Magdolna	7
Nagyböjti lelkigyakorlat Burbela Gergely és Wolowicz Ádám verbita atyák vezetésével	8
Tájékoztató a Mindszenty iskolában tervezett beruházásokról	10
Jó volt olvasni. Kárász Izabella: Magdolna húsvéti éneke	11
Legyőzve győzött	11
Észak–Erdély: Körutazás és zárandoklat.....	12
Mindszenty élete és munkássága.....	14
Gyerekeknek	15
Plébániai hírek	16

A feltámadt Jézus

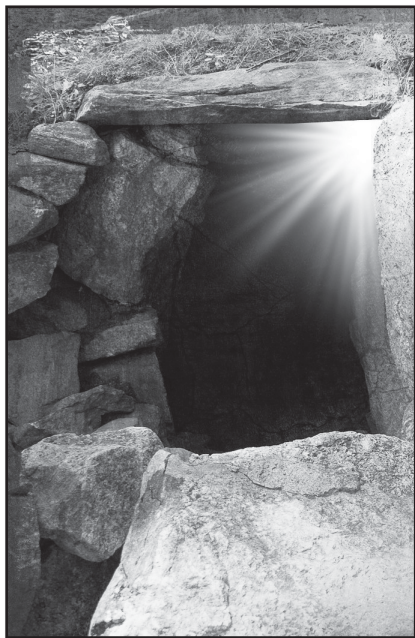
A Szentírás két élet-teremtésről tanít. Az egyik a világ kezdete, a másik a feltámadás. Egyik keletkezésnek sincs szemtanúja. A teremtés is meg a feltámadás is a tapasztalhatóság határain kívül esik. Mert Jézus feltámadása nem ugyanaz, mint a négy napja halott Lázár feltámasztása, aki visszajött a halálból a földi, megtapasztalható életbe, a múlandóságba. Jézus feltámadása egy radikálisan új, szétrombolhatatlan életnek a kezdete; „*Krisztus, miután a halálból feltámadt, nem hal meg*” (Róm 6,9). Jézus feltámasztása már szétfeszíti az érzéki tapasztalatoknak a területét. Ezért is nincs közvetlen szemtanúja a feltámadás eseményének. A természet törvényei alapján ugyanis ezt nem lehet figyelemmel kísérni.

Jézus feltámasztása tehát nem semlegesen megállapítható, történelmileg nem bizonyítható tény, hanem olyan valóság, amelyet csak a hitben lehet megtapasztalni és felfogni. Szoros értelemben vett misztérium. A történész nem rendelkezik olyan megismerési eszközzel, hogy igazolja Jézusnak feltámadását. Ez ugyanis kiesik az események történelmileg megállapítható összefüggéséből.

Mi a feltámadásba vetett hitünknek az alapja? A tizenkét apostol egyhangú állítása: Isten feltámasztotta Jézust a halottak közül. Ezt hirdették az akkor ismert földkerekségen. Isten, aki a világot teremtette és minden természeti jóval ellátja, Jézus feltámasztásával folytatja az emberiség megmentését. Ezzel mutatta meg, hogy a lélekben elveszetteket minden körülmények között megszabadítja és magához fogadja. A tanítványok már csak a megtörtént feltámadást hirdették, de azt meg nem tapasztalták. Márk evangéliuma a nyitott és üres sírról beszél. A nyitott, üres sír önmagában még nem ébreszt húsvéti hitet, hanem csak rémületet váltott ki a sírt felkereső asszonyokban. Sokkal többet jelent a sír kövén ülő angyalnak kijelentése. „*Feltámadott!*”. Ő csak a feltámadás meghirdetése után beszél arról, hogy Jézus nem található a sírban: „*Itt a hely, ahová tették őt, nincs itt*” (vö. Mk 16,6). Az asszonyoknak hallgatniuk kellett a sír üres voltáról. Előbb az örömhírt kellett tudomásul venni, majd a hívő közösségben kell keresni, a tanítványok között a feltámadt Jézust.

Ezek után később maga a feltámadt Jézus bizonyítja megjelenéseivel, hogy él, legyőzte a halált, és egészen új dimenzióba került. A feltámadásban eltűntek a földi testnek a korlátai: a kiterjedés, a véges mivolt, a térben közeli vagy távoli lét, a határ, az idő, sőt maga a halál. A feltámadás új dimenziója akadálymentes, korlátlan és a végtelenbe nyúlik. Érdekes ketősség mutatkozik meg a feltámadt Jézus megjelenéseiben. Az egyikben felismerhető, a másikban pedig felismerhetetlen. Az első jellegű megjelenésben a megbízást adja az apostoloknak a hit terjesztésére. A második megjelenési módozatban mindig egy-egy esemény nyomán ismernek rá a feltámadt Jézusra. Láthatjuk ezt az emmauszi tanítványok esetében,

(folytatás a 2. oldalon ⇨)

(⇨ folytatás az 1. oldalról)

vagy mikor a vacsorázó apostoloktól kér kenyeret és halat; a megszólítás révén ismeri fel Mária Magdolna is a feltámadottat. Ez a húsvéti ráismerés. Később pedig a belső felismerés, amely az őskeresztény közösségben ment végbe, hogy ők Jézusban az Istentől feltámasztott Istenfiát imádják.

A Jézus feltámadásába vetett hit további alapja a tanítványok magatartásában végbement nagy és hirtelen fordulat. A tanítványok viselkedésének egy része még húsvét előtti. Kezdetleges a hitük Jézusban, követik őt, állandóan vele vannak. Elfogatása és megfeszítése után azonban elmenekülnek és hazamennek Galileába. Tehát csalódnak Jézusban és kiábrán-

dulnak belőle, mint akit legyőzött a zsidó világi hatalom. A húsvét utáni magatartásuk azonban nagy fordulatot mutat. Hirtelen visszatérnek Jeruzsálembe, amely számukra barátságtalan és egyenesen veszélyes. Összegyűlnek az első keresztény közösségben, hirdetik Jézus feltámadását, és rohamos fejlődésnek indul a keresztény egyház. Tehát történnie kellett valaminek, ami megszüntette a csalódásukat és újra ébresztette reményüket. Ez a történet pedig az, hogy Jézus, akit gonosztevéként és átkozottként végeztek ki, ennek ellenére föltámadt.

A húsvét tulajdonképpen az Isten ítélete Jézus mellett és az ellenségeivel szemben. Isten Jézus föltámadásában azonosította magát vele, Jézusban lett

látható a láthatatlan Jahve. Egyben igazolta Isten, hogy Jézus mint az emberiség családjának tagja, átéli az emberiség fájdalmait, küzdelmeit és gyötrelmeit. Jézusban az ember sóvároghat és remélhet az üdvösségben, mert továbbra is velünk van a föltámadott. Ekkor ítélte el az ellenségeit, hogy vádjaik hamisak és alaptalanok. A kereszt és feltámadás utáni egész történelem a felmagasztalt Feltámasztott küzdelme a teremtesben található nyomorúság ellen. Ezt igazolja Pascal megállapítása: Jézus a világ végéig agóniában lesz. „Mert addig kell uralkodnia, amíg ellenségeit mind az Isten lába alá nem veti.” (vö. 1 Kor 15,15)

Tóth János
káplán

Gyűjtés a jeruzsálemi szegényeknek (Részletek dr. Gyúrki László cikkéből)

Minden évben húsvét előtt a világ minden katolikus templomában gyűjtést rendeznek a szentföldi katolikusok számára. Nálunk nagybőjt 5. vasárnapját jelölték ki erre a célra, más országokban a nagypénteket. [...]

A világegyház ezen szentföldi-adakozása büszke lehet arra, hogy ez a legrégebbi keresztény gyűjtés. Ennek a gyűjtésnek az előképe az, amelyet Szent Pál az általa alapított keresztény közösségekben Kis-Ázsiában és Görögországban a jeruzsálemi ősközösség „szegényei” és „szentjei” számára rendezett. [...]

Az Újszövetség első utalása Pál Jeruzsálem-gyűjtésére vonatkozólag először a jeruzsálemi apostoli zsinaton hangzott el. Mint tudjuk, Pál első missziós útjáról való visszatérése Antiochiából vitával zárult a pogány keresztények miatt. Az volt a kérdés, hogy nem-zsidókra, akik keresztények akartak lenni, kötelező-e a körülmetélés és a zsidó rituális törvények. Pál szenvedélyesen harcolt a pogány keresztények szabadságáért a körülmetélés és az étkezési törvények ellen.

De ez ellen a zsidó keresztény oldalon erős volt az ellenállás. Hogy ezt a vitát kérdést megoldják, Pált és Barnabást az apostolokhoz és a presbiterekhez küldték Jeruzsálembe. A kérdést ott Pál javára döntötték el. Az ő személyes jelentése erről a fontos határozatról a Galatákhoz írt levélben azzal a megjegyzéssel zárul, hogy a jeruzsálemi ősközösség „oszlopai”, – Jakab, Kéfás és János – neki és kísérijének Barnabásnak közösségük jeléül kezet nyújtottak. A Galatákhoz írt levél még ezt találjuk: Csak legyen gondunk a szegényekre. Pál ehhez hozzáfűzi: ennek viszont igyekeztem is eleget tenni (Gal 2,10). [...] Pál ezen akciója, – gyűjtés a jeruzsálemi keresztényeknek – az első keresztények legnagyobb segélyakciója volt. Ez a népek apostolának sok idejét és erejét kívánta, de teljes siker volt.

Ez azonban nemcsak egy szociális segély akció volt az anyagi nehézségekkel küldő jeruzsálemi keresztény közösség számára. Mutatják ezt az utalások is, amelyek Pálnál ennél a kezdeményezésnél találunk. Az Apos-

tolok cselekedeteiben azt olvassuk, hogy az ősközösségben közösek voltak a javak és nem akadt köztük szűkölködő (4,34), nem lehet tagjaikat a gazdagokhoz vagy a jómódúakhoz számítani. Hogy valóban szegények és segélyre szorulóak is voltak közöttük mutatja a vita az özvegyek napi ellátásáról, amit a hét diakonus – köztük volt István – kiválasztása is bizonyít. Nekik kellett az asztal szolgálatát ellátni, hogy az apostolok ne legyenek az ige szolgálatában akadályoztatva (ApCsel6,1-3). A szegényekkel való törődés egy biztos intézmény volt az ősegyházban. Hogy voltak bizonyos szükség helyzetek, amelyek az ősegyházat keményen sújtották, egy másik helyen látjuk az Apostolok Cselekedeteiben, amely egy segélyakcióról számol be, ami még az apostoli zsinat előtt történt: egy éhínség idején, – amit Lukács Claudius császár idejére helyez (Kr. u. 41-45), – küldöttek jöttek Jeruzsálemből Antiochiába és segítséget kértek. „Amikor a tanítványok elhatározták, hogy tehetségükhöz mér-

(folytatás a 3. oldalon ⇨)

(↔ folytatás a 2. oldalról)

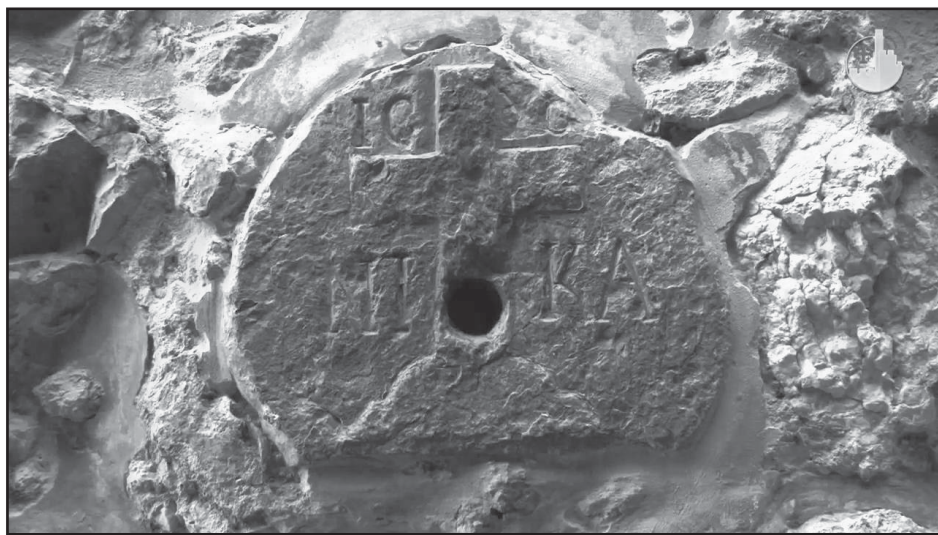
ten segítik anyagilag a júdeai testvéreket” – mondja Lukács (ApCsel 11,29-30), „Ezt meg is tették Saullal és Barnabással adományokat küldtek a jeruzsálemi presbitereknek.” Az apostoli zsinaton elhatározott gyűjtés a jeruzsálemi közösség számára már egy bizonyos hagyomány volt.

De nemcsak a jeruzsálemi közösség anyagi szüksége volt Pál számára az egyedüli ok, hogy olyan lelkesen rászánja magát erre a gyűjtésre. [...]

„Makedónia és Akhaia (Pál ott alapított közösségei) ugyanis jónak látták, hogy gyűjtést rendezzenek a jeruzsálemi szegény hívek javára, Jónak látták, de tartoztak is vele nekik, mert ha lelki javaikban osztoznak a pogányok, kötelesek anyagiakban segítségükre lenni. Amikor ezt befejezem, és a gyűjtött adományt átadom nekik, Hispániába utazom” (Róm 15,26-28).

A gyűjtés célját hasonlóképpen okolja meg Pál a korintusiakhoz írt második levelében: „Nem azért kell gyűjteni, hogy mások megszabaduljanak a szükségtől, ti meg bajba jussatok, hanem az egyenlőségért. Most az ő szükségüket a ti bőségetek enyhíti, hogy majd az ő bőségük nektek szolgáljon szükségetekben segítségül, így a javak kiegyenlítődjenek” (2Kor 8,13-14). [...] A pogányságból megtért keresztények az ő anyagi adományukkal akarják kifejezni, hogy ők nemcsak ajándékozók, hanem megajándékozottak is. Ajándékuk csak „ellen ajándéka” az ajándéként kapott keresztény hitnek, amit ők a zsidókeresztény közösségtől kaptak. [...]

Pál elrendelte náluk (a galáciai közösségben), hogy a közösségek a hét első napján (tehát vasárnap az istentiszteletkor) tegyenek valamit félre, hogy az ő látogatásakor a gyűjtés már megtörténjen és neki, ha hozzájuk jön, ne kelljen a gyűjtéssel kezdenie. Tegyük ezt Korintusban is (Kor 16,1-4). [...] A korintusiaknak (Pál) például a makedóniai közösségeket (főleg a különösen szeretett Filippiben lévő kö-

zösségét) állította példának: „Tanúskodom mellettük, hogy erejükhez mérten, sőt erejükön felül is önként adakoztak. Kérve kérték tőlünk a kegyet, hogy részt vehessenek a szentek megsegítésében.” (2Kor 8,3-4). [...] Az ószövetségi manna csodát is felhasználta, hogy ajándékozókat toborozzon. Ahogy a sivatagban mindenki ugyanannyit és eleget kapott enni, még ha egyesek sokat, mások túl keveset gyűjtöttek, így legyen kiegyenlítődés, ha túl sok van a pogány keresztényeknél és túl kevés a zsidó keresztényeknél. [...]

A Szentföld egyháza ma nagy köszönettel veszi a világegyház évi segítségét. Ennek a segítségnek a célja megközelíthetően ugyanaz, mint Pál szeretetaktiójának a jeruzsálemiek számára: az anyagi nehézségek a Szentföldön. Mint akkor is. A keresztény kisebbség ma is olyan körülmények között van, mint akkor volt, vagyis nem mindig fogadják el őket. A feszült politikai viszonyok megnehezítik életüket. A fal is jelzi ezt minden látogatónak, amely ma országukat átszeli. A Biblia földje ma is, mint akkor, egy nyugtalan, erőszak által meggyötört föld. De nemcsak az anyagi szükség volt Pálnál az ok, hogy a jeruzsálemi szegényekre gondoljon. [...] A lelki javak gazdagsága tette Jeruzsálem adósává Pál Ázsiában és Görögországban lévő közösségeit.

Ez a páli gondolat található meg Ferenc pápa kijelentésében, amikor ezt mondta: „erre a megáldott földre gondo-

lok, amelyben Krisztus élt, ahol meghalt és feltámadt. Minden keresztény köszönettel tartozik azoknak az egyházaknak, amelyek ezen a vidéken élnek”. Mint Pál gyűjtése is, a mai gyűjtés a Szentföld javára a világegyház ezen adósságának elismerése, a köszönet jele, de jele az egység kötelékének és a szeretetnek is.

Ma még egy további motívum is jön ehhez: a csekély kisebbség fájdalmas és bizonytalan helyzete, hogy egy növekvő iszlám fundamentalizmus környezetében él, amely sok keresztényt arra kényszerít, hogy ezt a földet elhagyja és biztonságosabb körülmények között éljen. Ferenc pápa egy alkalommal a keleti egyházak vezetőivel való találkozáskor mondta: „Nem egyezünk bele abba, hogy a Közel-Kelet, hol kétezer éven át Jézus nevében hitvalló keresztények éltek, keresztények nélkül maradjon”. Ez annak a jele, hogy ismeri a veszélyt a bibliai országban, látja a keresztények kivándorlását. Szükséges a világegyház gyűjtése a Szentföld egyházainak, hogy segítse számukra ezt a veszélyt túlélni.

Azokat a szavakat, amelyekkel Pál a korintusi közösséget Jeruzsálem számára adakozásra buzdítja mi is megszívlelhetjük: „Azt mondom ugyanis: Aki szűken vet, szűken is arat; s aki bőven vet, bőven is arat. Mindenki elhatározásának megfelelően adjon, ne kelleniül vagy kényszerűségből, mert Isten a jókedvű adakozót szereti.” (2Kor 9,6-7).

Forrás: Jeromos füzetek 99. szám

A zalaegerszegi Mária Magdolna plébániatemplom építéstörténete a 18. század elejétől-1777-ig

A zalaegerszegi új plébánia templomnak építése ebben az időszakban, mint nagyszabású építkezés nem volt egyedülálló, mind a várostörténetbe, mind az egyházmegye-történetbe szervesen illeszkedett. Egerszeg építészeti reneszánsza a 18. századra tehető, amikor a török kiűzését követően országszerte is a békés fejlődés időszaka kezdődött, amelynek mozgatórugói, vagy éppen mutatói részben a nagyszabású építkezések voltak. Az állandó megyeszékhellyé előlépett, valamint földesúri és plébánia központként funkcionáló mezővárosnak megfelelő, méltó infrastruktúrával kellett rendelkeznie. Másrészt az 1740-es 50-es években egyházmegye szerte is jelentős építkezési hullám bontakozott ki, amelyben elsők között kezdődött az új, egerszegi plébániatemplom építése.

Az első szakrális építkezések már a század elején megindultak, hiszen a török háborúk, a város és a vár többszöri feldúlása és felégetése során valószínűleg a templom is megromlott, s azt misézésre alkalmassá kellett tenni. Ezek azonban csak helyreállító munkálatok voltak. Acsády Ádám püspöksége (1725-1744) idején a régi templom már szűknek bizonyulhatott a hívek befogadására, mivel 1735-ben bővíteni kellett. Ez a bővítés azonban csak ideig-óráig oldotta meg azt a problémát, hogy a környező településhálózathoz gazdasági, közigazgatási és egyházigazgatási értelemben is kiemelkedő mezőváros számára a meglévő régi templom szűkösnek és valószínűleg már túl egyszerűnek is bizonyult. Az áttörésre azonban még 17 évet kellett várni. Az időpont nem véletlen, a lakosság anyagi helyzete ugyanis a török kiűzését követően országszerte többé-kevésbé erre az időszakra konszolidálódott. Másrészt Padányi Bíró Márton is ekkor (1745) foglalta el a veszprémi püspöki széket. A püspök személye, személyisége pedig talán még az anyagi háttérnél is

fontosabb tényező volt. Padányi nagy lendülettel látott hozzá egyházmegyeje lelki életének fellendítéséhez, az elhagyott plébániák újjászervezéséhez, a romos templomok renoválásához, az újak emeléséhez. Egerszeg különösen is fontos volt számára. A zalai vármegyeszékhely ugyanis a 18. század közepén Padányi igen kedvelt mezővárosa, rezidenciája volt. Nyilván ez is szerepet játszott abban, hogy a korábbi bővítéseket követően ő már nem a régi templomot kívánta tovább bővíteni, hanem új plébániatemplom építését

kezdte meg, miként abban is, hogy a tervezett plébániatemplom mérete felülmúlta az átlagos plébániatemplomok méreteit.

Építésének kezdetét többféleképpen határozzák meg a szakirodalmak. Pehm József a templom építési idejét még 1756-ra teszi. A templom építésének terve, a munkálatok megindítása azonban valószínűleg 1745 körül (de 1746-ban már bizonyosan) napirenden volt. A templom első követ végül 1747-ben tették le. Az építést sürgethették a régi templom körül szaporodó javítási munkák is. A tervező-építész személyét sehol sem nevezik meg, de Padányi egy 1746. december 23-án Veszprém-ben kelt, Batthyány Lajos kancellárhoz írt levelében egyértelmű utalás történik kilitére: való-

színűleg nem más volt, mint a püspök veszprémi építész, Tiethart másként Kőmíves József.

A munkálatok – főleg pénzhány miatt – csak lassan folytak. 1754 végén a templomnak még csak a falait rakták. Az első termékenyebb év csak az 1756-os esztendő volt. Az építkezés felgyorsulása feltehetően köthető ahhoz is, hogy előtte nem sokkal plébánosváltás történt. A plébánia életében így a templomépítésben is nagyon fontos szerep jutott a plébánosnak. A mindenkor plébános egyénisége, határozottsága, szervezőkészsége, lelkiismeretessége, vagy olykor még rámenőssége is, még pénzhány ellenére is sokat lendíthetett egy-egy terv megvalósításán. Az egerszegi templom építésénél egyik oldalon állt a templomot megálmodó, felépülését minden anyagi korlátai ellenére is támogató Padányi püspök. Elképzelései azonban minden valószínűséggel még lassabban valósultak volna meg, ha másik oldalon nem állt ott a szükséges időben egy energikus, személyes anyagi áldozatokat is vállaló plébános. Ebből a szempontból a plébánosok közül kiemelkedett Kiss Pál, aki 1755 februárjában vette át Sárkány Gábortól az egerszegi plébánia vezetését. Az elődjénél valószínűleg energikusabb, jó szervezőkészségű Kiss Pál igen nagy buzgalommal látott a templomépítés folytatásához. Így nem véletlen, hogy a templomépítés szempontjából addig nem túl termékeny 9 év után az 1756/1757-es év olyan mozgalmas esztendő lett. 1756. augusztus elején már torony elhelyezését tervezték, de az év végére pénzhány miatt csak a szentély került tető alá. A torony hiányától eltekintve azonban úgy tűnik, hogy a templom vagy legalábbis a szentély 1756 augusztus 12-re így is olyan állapotban volt, hogy már felszentelése is szóba került.

Az építkezés azonban 1757 után – bár jó szándékban sem a püspök, sem

(folytatás az 5. oldalon ⇨)

(↔ folytatás a 4. oldalról)

a városi tanács részéről nem volt hiány – ismét lelassult. Ennek oka részben a – számtalan egyházmegyei építkezés-sel magát túlvállalt – püspök számára is csak lassan előteremthető anyagi fedezet volt. De nagyban hozzájárulhatott az építési lendület megszakadásához Kiss Pál plébános áthelyezése is. Utódjai pénz, kedv, elkötelezettség, vagy egyszerűen csak megfelelő habitus híján már nem álltak úgy az építkezés mellé, mint Kiss Pál. Másrészt valószínűleg késleltette az új templom építését az is, hogy az épület hajójában a korábbi templom állt, amelyet csak az építkezés előrehaladtával kellett/lehetett lebontani, és csak akkor, ha a misézés feltételei az új szentélyrészben már megteremtődtek. Nehézségeket okozhatott az építkezés során, hogy maguk a lakosok nem szívesen adták kétkézi és szekeres munkájukat az építkezéshez, így gyakran culágereket kellett helyettük fogadni, ami jelentősen drágította az építkezést. Egy időre visszavetette a templom felépülését és

befejezését a városban 1760-ban keletkezett tüzeset is. Nagybőjtben, március 16-án este Egerszegen olyan nagy tűz keletkezett, hogy közel kétszáz cseléd-sorban élő ember hajléka és csaknem minden értéke elpusztult, és ők ezután koldulásra kényszerültek. A többi lakos pedig alkalmatlanná vált mind a püspök-földesúr, mind a vármegye szolgálatára. A régi templom pusztulása is ekkor következett be. Ugyanakkor a helyzet fonákságát tükrözi, hogy éppen e tűzvész után kialakult helyzet a munkálatok ideiglenes felgyorsulását eredményezte. A régi templom a tűzben elpusztult, az új épület szentélye már három éve tető alatt volt ugyan, de felszentelése és így használatba vétele még 1760-ra sem történt meg. Más misézésre folyamatosan alkalmas hely nem volt a városban, ezért a hívei lelki épülését mindig szíven viselő püspök nem halogathatta a templom, de főleg a szentély rendbehozatalát. A misebemutatás színhelyének áthelyezése tehát e dátumhoz köthető. A kiegészített régi templom romjainak végleges bontása

és az új templomhajó teljes befejezése azonban még hosszú ideig elhúzódott. Ráadásul 1762 augusztusában meghalt Padányi Bíró Márton, bár utódja Koller Ignác is szíven viselte a templom sorsát, mégis 7 évnek kellett eltelnie, hogy belső díszítését el lehessen kezdeni. A freskódekoráció 1769-ben el is készült, a felszentelés azonban ekkor sem történt meg, valószínűleg azért, mivel a templom freskódekoráció elkészülésekor kívülről már ismét helyreállításra szorult. A felszentelésre további 34 évet kellett várni. Időközben ugyanis (1773-ban) meghalt a másik nagy építtető is. A püspöki széket azonban ezúttal nem töltötték be. A szombathelyi egyházmegye 1777-es megalapítása után pedig az új püspök-földesurak figyelme és építkezésre szánt kiadásai püspöki székhelyük egyházi infrastruktúrájának kiépítésére koncentráltak, vidéken csak a legszükségesebb helyreállításokra költöttek.

Cselenkó Borbála
Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár

Padányi Bíró Márton püspök

Koller Ignác püspök

„Uram, látni szeretnék Jézust!” (Jn 12,21)

Európai mindennapjaink tapasztalata, hogy ünnepeink lomtárhoz hasonlítanak: nagy kupacba fölhalmozott mindenféle holmi. A felszínen a nem olyan régi, „szinte még új” cuccok eltakarják a régieket, amelyeknek már létezéséről sem tudunk. Az ünnep járulécai: tárgyak, családi és népszokások, elvárások (rokont látogatni kell, sonkát enni kell stb.), és nem utolsósorban a remélt pihenés, hiszen „hosszú hétvége” van.

Ilyenkor a Krisztust ismerő ember nekigyürkőzik, és szépen nekilát, hogy elhordja a szemetet, legalábbis azt, ami ugyan még hasznos lehet – máskor, másvalamire –, de most útban van. Mert kell, hogy valami mély és valódi értelme legyen ennek az egésznek, egy olyan középpont, amely körül elrendeződnek a dolgok, és a „holmi”-nak neve és őt megillető helye lesz: a „hosszú hétvégéből” találgatás a családdal, a szokásból alkalom a játékokra, ahol szabadon az lehetek, aki vagyok... a hétköznapi szerepek és álarok (és nyomorúságok) nélkül.

Mi hát az alapja ünnepeimnek húsvétkor? Nem elégedhetem meg a gyerekek hittankönyvébe írt válasszal. Nem vagyok gyerek, és bevalom, nekem több kell. A hírek is bemondja, hogy „a keresztények” mit ünnepelnek húsvétkor, de én miért ünnepem? Mi közöm hozzá, és miért van közöm hozzá? A válaszadáshoz nem elég könyveket bújni, húsvéti képeslapot küldözgetni a neten vagy beleharapni a húsvéti sonkába (legalább gondolatban). Önmagamba nézek,

és – ha még mindig folytatom – ott is rendek rakok, takarítok, hogy lássam, észrevegyem, aki már olyan régóta vár. Engem. Ott.

„Uram, látni szeretnék Jézust!” – mondja néhány görög Fülöpnek az evangéliumban. („Háááát, nem tudom, mit tehetsz, majd megnézem, ráér-e?” – ráncolja valószínűleg Fülöp a homlokát és szalad Andrásához, aki biztos tud valamit ilyen szorult helyzetben... Idegenek és éppen most... de kínos!) Mintha csak ma történne. Rám néznek annyian – otthon, utcán, templomban, családban, iskolában – és ha nem is ezekkel a szavakkal, de szabályosan könyörögnek: „*Látni szeretnék Jézust! Te ismered, mutasd meg nekünk!*” Ott van a szemükben, a mozgulataikban, még az ideges és agresszív ordítózásban is vagy az önpusztító pótcselekvéseikben: „*Vágyom arra, aki él, aki nem halhat meg örökre, aki életet ad. Mutasd meg Őt nekem!*” És rezonál valami erre bennem is, egészen belül. Hiszen bennem ugyanaz a vágy él: Látni akarok! Látni Őt, aki él, aki nem halhat meg örökre, aki életet ad. Aki szent, erős, halhatatlan. Aki irgalmaz, és jóváteszi, ami ebben a világban helyrehozhatatlan és jóvátehetetlen. Látni akarom.

Ha tehetem, belemerülök az Egyház liturgiájába. A templomba lépve levetem a világi jelmezeket, egyszerű krisztushívó vagyok, egy a többi között. Engedem, hogy a szent szavak és jelek áthassanak. **Csütörtök.** Jó együtt, egy asztal körül. Asztalhoz ülök (megmosom a kezem?), néhány egyszerű szó és olyan táplálékot ka-

pok, mint máshol nem. Élet van benne. **Péntek.** Végigjárom a keresztutat. Nem baj az se, ha érzelmeim és gondolataim mintha valami más úton járnának, a passió egy-egy jelenetében mégis ott látom magam (aki keresztre feszít, akit megfeszítettek?), és végül – a kereszt leleplezésekor rádöbbenek: Nem én, hanem Ő halt meg, egészen emberként. És én élet, Istennél, aki szent, erős, halhatatlan. **Szombat.** Gubbasztok a sír mellett (gyerekre vigyázva, főzve, takarítva, autót szerelve, újságot olvasva – mindegy). Várok. Beleszagolok a tavaszba, amely életet ígér, és belenézek a halott Krisztus arcába. Nem fordítom el az arcom többé egy szenvedő arctól sem. **Húsvét éjjel.** Átkelek a sötétségem, és belenézek a megdicsőült arcba. Lát-lak, Uram, mert élsz és én is élek. És eszembe jut szavad: Ha a búzaszem el nem hal, egymaga marad, de ha elhal, sok termést hoz. Igen, szeretnék így szeretni, kilépve magamból, hagyva, hogy meghaljon bennem a mulandó, hadd éljek végre teljes életet. Figyelmesen szemléllek, Föltámadt Úr. Tudom, ahol Te vagy, ott vagyok én is.

A Föltámadott megkérdezi Mária Magdolnát: „Miért sírsz?” Majd névén szólítja, és ezzel kiemeli fájdalmából. Pétertől ezt kérdezi: „Szeretsz engem?” Háromszor is választ követel, és ezzel értelmet ad Péter további életének. Föltámadt Út, Egyszülött Testvér, engem is megkérdezel. Nem sírok már, és életemnek értelme van – Benned elrejtve.

a ferences testvérek

Nem félek – Brenner János 1957-2017

Új kiadvány az egyházmegye vértanúsorsú papjáról

Brenner János atya életútját, személyiségének vonásait segít megismertetni az Olvasóval a Nem félek című füzet. A kiadványt családi fényképek színesítik, valamint János atya lelki naplójának rövid részletei, egykori iskolatársak és hívők néhány soros személyes visszaemlékezései és a boldoggá avatásáért végezhető imádság is olvasható benne.

Megvásárolható a Martinus Kiadóban: 9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.

Telefon: 94/513-191, Mobil: 30/659-7320, E-mail: info@martinuskiado.hu

Anyakönyvi híreink

Kereszteltek

Ács Lilla Laura, Karádi Jázmin Szófia, Török Viktória Vanda, Török Dávid, Budai Jázmin Kiara, Horváth Léna Veronika

Köszöntjük a Katolikus Egyház és egyházközségünk legifjabb tagjait! Isten éltesse őket sokáig!

Halálozás

Özv. Horváth Péterné sz. Subosits Mária (1922), Tóth László (1930), Fatér István (1950), Horváth József (1944.), Parra-gi László (1948), özv. Tóth Józsefné sz. Németh Magdolna (1928), özv. Ferencz Kálmánné sz. Györe Erzsébet (1922), özv. Farkas Béláné sz. Hevesi Zsófia (1917), Kolompár Zoltán (1958), Kovács Lászlóné sz. Kató Terézia (1929), Agg Ferenc (1929), Varga Pálné sz. Halász Ida (1943), Faragó Ildikó (1961), özv. Kosztolánczi Miklósné sz. Horváth Anna (1932), Darás László (1925)

Adj Uram, örök nyugalmat nekik!

Képek a Mindszenty Iskola Csehimindszentre tartó gyalogos és kerékpáros zarándoklatáról

A hónap szentje:

Szent Mária Magdolna (Magdalai Mária)

Meg kell különböztetnünk három Máriát, a magdalait, a betániait és a „rossz hírű nőt”, kiknek a képe néha összekeveredik az evangéliumokban.

Templomunk névadója, főoltárképe és városunk védőszentje Mária Magdolna, kiből az Úr hét ördögöt űzött ki. Ettől fogva a keresztfáig Jézus követője lett. Mikor az ünnep elmúltával a sírhoz a sírhoz ment, feltámadása után a Megváltót ő látta először, ő jelentett az apostoloknak, hogy Jézus feltámadt, ő hitt az írásban és az Úr ígéretében. Ezért legfőbb rangja az apostolok apostola.

A legenda szerint az Úr mennybemenetele után Krisztus iránti szeretetben akart többé embert látni. Ezért elment Aix-Bains környéke (Franciaország) és itt élt egy barlangban 30 esztendeig, ismeretlenül, vezekelve. Főoltárképünk ezt a remeteséget ábrázolja.

Irgalmas Istenünk, kinek feltámadott fia a mi Urunk, Jézus Krisztus Mária Magdolnát az apostolok apostolává tette, kérünk, add nekünk az ő közbenjárására, hogy mi is az élő Krisztust hirdessük, és megláthassuk dicsőségében őt, aki Veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik mindörökké.

Zimonyi Emerika

Nagyböjti lelkigyakorlat Burbela Gergely és Wolowicz Ádám verbita atyák vezetésével

„A Szűzanyával készülve a fatimai üzenetek 100. évfordulójára” címmel március 17-19 között cursillos csoportunk több tagjával nagyböjti lelkigyakorlaton vettünk részt Kőszegen a Verbita Központban.

Megérkezésünk után gyorsan elfoglaltuk szobáinkat és el is kezdődött a programsorozat.

Már sötétedett, amikor Krisztus követésére indultunk a kolostor kertjében lévő szabadtéri keresztúton. Mintha a Getszemáni-kert fái integgettek volna körülöttünk. Felemelő érzés volt a pislákoló fényekben Jézus szenvedéstörténetét felidézni, róla és vértanúinkról elmélkedni.

Ezt követően Gergely atya előadását hallgattuk arról, hogy **hogyan éljünk spirituális életet**, engedjük, hogy Isten beleszóljon az életünkbe. Szólt a Szűzanya 1917. május 13-i első jelenéséről, amikor Égi Édesanyánk a három pástorgyermeknek megmutatta a „poklot”, melyet Isten ugyan nem akart, de engedte a szeretet nélkül való életünk, bűneink következményeként. Előadás után szentmisén vettünk részt, majd elcsendesedésre

bíztatott mindnyájunkat, ami másnap délig tartott.

Szombat reggelt elmélkedéssel kezdtük a „**szemlélődő imádságról**”. Gergely atya beszélt a Szűzanya kéréséről is, hogy az „**első szombat**”-ot tartsuk meg és engeszteljünk bűneinkért és a bűnösökért. Szemlélődve imádkozzunk: – amikor nem csinállok semmit, „*csak hagyom, hogy szeressen az Isten*”.

A reggeli utáni előadásban Isten ajándékáról a „**szabadságról**” hallottunk beszédet. A szabadságunk ára, hogy lehet választanunk a rosszat is. Kiscsoportos foglalkozáson arra kerestük a választ, hogy kinek, hogyan adtam szabadságom egy részét? Mit teszek, hogy a másik szabadnak érezze magát mellettem?

A következő előadás témája a „**bűnbánat – vezeklés – megtérés**” volt. A fatimai titok harmadik részlete a bűnbánatról, a magam és mások bűneiért való vezeklésről szólt. Ajánljatok fel szenvedéseiteket bűneitekért és a bűnösökért! – kérte a Szűzanya a gyermekektől és kéri ma is tőlünk.

Ebéd után „**Szent II. János Pál**

pápa és Fatima Üzenete” címmel hallhattunk vetítéssel egybekötött előadást. A Szűzanya biztosítja követőit, hogy a nehézségek közepette is az „*Én szeplőtelen szívem győzni fog*”. Tudjuk, hogy Szent II. János Pál pápát 1981. május 13-án 13 óra 17 perckor lövés érte. Egy anyai kéz irányította a golyó pályáját, megengedve a haldokló pápának, hogy megálljon a halál küszöbén.

A titok harmadik részét 1941-ben Lucia nővér írta le, mely elsősorban az **ateista rendszerek** harcáról szólt az Egyház és a keresztények ellen, a második évezred utolsó százada tanúságtevő híveinek mérhetetlen szenvedését, határtalan keresztútját, az elmúlt évezred vértanúinak egyházát bemutatva. Ne féljete! – szólított fel bennünket a szentéletű pápa.

Nincs megváltoztathatatlan végét, a hitnek és az imádságnak van hatalma beavatkozni a történelembe. Fatima üzenete arra bíztat, hogy merjünk bízni abban az ígértben, hogy „**Az én Szeplőtelen Szívem győzni**

(folytatás a 9. oldalon ⇨)

(↩ folytatás a 8. oldalról)

fog!”

Kis szünet után a „**Bocsánatkérés és annak akadályai**”-ról kaptunk útmutatást. Ezek az akadályok: – nem én hibáztam, nem én kezdtem, ez megalázó számomra, a másik kihasználja bocsánatkérésemet stb. Pedig nem csak a magunk, de mások bűneiért – akik nem hisznek, nem imádnak, nem remélnek – is bocsánatot kell kérnünk. Az aggályos ember nem bízik Isten bocsánatában, de a túl laza embernél is hiányzik a bizalom. Ajánljunk fel „mindent” – ima, kötelező vagy önkéntes áldozatainkat a bűnösökért – kérte a Szűzanya.

Este szentmisét hallgattunk majd különböző nyelveken rózsafüzér imádkozásával folytattuk lelkigyakorlatunkat. Azután, mint Fatimában – körmenetre indultunk a Szűzanya szobrával a kolostorkertbe, mécsesekkel, énekekkel dicsőítve Istenünket. Visszatérve a kápolnába „**csendes szentségimádásban**” tehetjük terheinket, kéréseinket az Oltáriszentségen jelen lévő Jézus elé.

Vasárnap reggel zsolozsmát imádkoztunk. Utolsó előadásban Mária szeplőtelen szívének tiszteletéről hallottunk. Arról, hogy mit jelent az,

hogy „Az én Szeplőtelen Szívem győzni fog”. Életünk adott helyzeteiben – amit talán egyáltalán nem is értünk

– keressük Isten akaratát, tegyük meg azt, ami Istennek tetszik. „**Máriával együtt győztes vagyok!**” Higgyünk benne, mivel Fatima üzenete a remény üzenete. Imádkozzuk a rózsafüzért, ha lehet elmélkedve, szemlélődve.

Ezt követően a kápolnában egy cursillos testvérünk tanúságtételét hallhattuk. Élete három példáján keresztül mutatta be, hogyan bizonyosodott meg különböző élethelyzetekben a Szűzanya segítségéről, közbenjárásáról. Majd mielőtt a legszentebb áldozat bemutatásán vettünk volna részt, elimádkoztuk a rózsafüzért. A szentmisében hálát adhattunk a három nap minden kegyelmi ajándékáért, azért ami megérintette szívünket, lelkünket, kérhettük a Szűzanya segítségét, közbenjárását és Isten áldását a magunk, szeretteink, közösségeink számára.

Lelkileg feltöltődve, megerősödve tértünk otthonainkba, hogy még buzgóbban készülhessünk húsvét ünnepeire.

Salamon Károlyné
Szent Antal cursillos csoport

Ez évi nagyböjti lelkigyakorlatunkat 2017. március 30-án, április 1-jén és április 2-án Snell György esztergom-budapesti segéd püspök, a budapesti Szent István bazilika plébánosa vezette plébániatemplomunkban.

Tájékoztató a Mindszenty iskolában tervezett beruházásokról

Részletek a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend „A minőségi köznevelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban” című pályázatának tájékoztatójából.

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Az EFOP-4.1.1-15. „Egyes egyházi oktatási infrastrukturális fejlesztések” című pályázati felhívás keretében meghirdetett, az EFOP-4.1.1-15-2016-00006 számú, „A minőségi köznevelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban” című projektünkben megvalósuló fejlesztés építési munkáinak elvégzésére Rendünk 496.729.748 Ft támogatást nyert.

Projekt megvalósítási időszaka:

2017. január 31 – 2018. április 30.

A pályázati támogatással a következő területek érintettek:

- A mintegy 15 éves infrastruktúrával rendelkező fiú- és leánykollégiumaink teljesen megújulnak, és új helyre költöznek. Mindkét kollégiumban teljesen új bútorokkal berendezett szobák, közösségi terek, interaktív eszközökkel felszerelt tanulószobák és teakonyhák fogják biztosítani a magasabb minőségű nevelés feltételeit.
- Új helyre költözik a két informatika szaktantermünk. A 20 és 24 fős informatika szaktantermek optimális tájolással, világos termekkel, korszerű számítógépekkel és interaktív eszközökkel várják a mostani és a leendő diákokat és tanáraikat. Az új környezet lehetőséget nyújt a korszerű módszerekkel történő informatika órák és egyéb szakköri foglalkozások megtartására. Akár az alsó tagozatos tanítóknak is lehetősége nyílik játékos, tevékenység központú foglalkozások megtartására. Az intézmény számítógépes hálózata, az új informatikai centrumból kiinduló, újratervezett hálózati struktúra – a vezeték nélküli technológiát is használva – lehetőséget ad az intézményi hálózat és a világháló minden tanteremből való elérésére. A mobil számítógépek használatával a szaktanároknak lehetősége lesz az IKT eszközök bármely tanórán történő használatára, a korszerű tanulásszervezési eljárások, a mobil tanulás (m-Learning) lehetőségeinek alkalmazására.
- Az intézmény eddig szűkölködött olyan termekkel, ahol nagyobb létszámú gyermekcsoportok közösségi programokon tudtak részt venni. A mostani számítástechnika termék átalakításával az iskola egy nagyterületű közösségi térrel lesz gazdagabb, ahol különböző közösségi programokat, rendezvényeket lehet tartani. Méltó helyet kaphat iskolánkban a már hagyományos néptánc-oktatás is.
- A felújításra kerülő salakos sportpálya és játszóudvar alkalmas lesz több iskolai csoport egyidejű fogadására is. Diákjaink mind a labdajáték fogadására is alkalmas sportpályán, mind pedig a játékra, sportolásra alkalmas játszóudvaron, akár labdajátékokkal, akár atlétikai jellegű foglalkozásokkal is tudják tölteni a mindennapi mozgásos programjaikat tanórai vagy délutáni keretek között egyaránt. A pálya rekortán jellegű borításának segítségével megszűnik a salak miatti por és egyéb szennyeződés. A pálya köré labda védőháló kerül elhelyezésre. A különböző sportágak gyakorlása érdekében kosárlabda palánk, kézilabda kapuk, röplabdaháló és tenispálya kerül felfestésre.
- Új burkolatot és utcai bútortárat kap a mostani informatika termeket határoló belső udvar.

Jó volt olvasni:

Kárász Izabella

Magdolna húsvéti éneke

Én láttam Őt a hétnek első napján,
mikor a sírhoz olajat vivék,
s a követ akkor angyalai régen
győzelmes arccal elhengerítették.
Én láttam Őt, és a találkozásnak
mély nyoma lelkem falán bent ragyog.
És hirdetem a teremtet világnak,
Ne sirassátok! Él! Föltámadott!

Én láttam Őt, míg békességet szólva
tanítványai között megjelent.
Lelkem nyomába jár az Ő lelkének.
Tudom, hogy emmausi alkonyatban
két tanítványnak dicső jelt hagyott,
és hirdetem a fénysugaras napban:
– Ne sirassátok! Él! Föltámadott!

Én láttam Őt és ez elég ok arra,
hogy amíg élek, örömdal legyen
nagyapéntek után Krisztusom köszöntő
húsvéti diadalmas énekem!
Tudom, e földnek minden tája zengi,
s ezzel köszönti eme nagy napot:
– A Krisztus él! A Krisztus újra itt van!
A Krisztus győzött, mert feltámadott!

Feltámadásra konduló harangok
segítsetek csak dalolni nagyon,
legyen hangotok harsogó ének,
hatoljon át a hideg kőfalón
rombolja le a halál építményét,
tündököltesse azt a csillagot,
amit a húsvét napja nekünk küld,
mert él a Krisztus, mert feltámadott!

Lélek, ki vártad azt, hogy visszajöjjön,
és búsán álltál nagyapéntek alatt,
kinek mélyéről kétségbeesések
panasza szállt ki és hit se maradt,
és azt hitted, hogy vége van örökre,
most áldjad Istent! Győzelmet adott!
A világ üdvé, a húsvét szent Hőse
Életben maradt! Ím föltámadott!

Én láttam Őt és látom is, örökre,
bár felhő takarja el, s fényfalak,
de lelkem mélyén Krisztus és az Ige
s az örök élet hite megmaradt.
S elmegyek én is egykoron utána,
mikor győzők e földi életen,
de addig zengjen lelkemből hozsánna,
s húsvéti diadalmas énekem!

Legyőzve győzött**Mindszenty József 125-dik születésnapján**

Kérünk József bíboros, az utolsó magyar hercegprímás, könyörögi értünk az Úristennél. Magyarországiért, a magyar Egyházért, a magyarokért, Európáért, a kereszténységért. Hogy míg ember él a Földön, az evangéliumot tanítsák. Kérünk, imádkozz békéért, békét a szívünkben, békét családjunkban, békét nemzetünknek, békét a világnak.

Könyörögi, hogy az Úristen jó vezetőket küldjön a Földre, akik adni akarnak, nem elvenni, akik a népért munkálkodnak és nem a hataloméért, akik nem bombázzák szét mások országát, hogy elüldözzék a népességet, és azt a keveset is elvegyék tőlük, amijük van.

Kérünk, könyörögi az útonlévőkért, az éhezőkért és szomjazókért, a háborúk áldozataiért és különösen a gyermekekért. Hogy legyen nekik otthonuk szülőkkel, testvérekkel, iskolákkal, játszótérrel, játékokkal. Hogy a 8-10 éves fiúk kezébe be adjanak fegyvert, ne tanítsák meg őket ölni, a kislányokból pedig ne csináljanak élő bombákat.

Kedves József atya, kérünk, imádkozz városunkért, az itt lakókért, mi pedig imádkozunk a Mindenhatóhoz, hogyha szent akaratával megegyezik, adja meg hívó magyar népének, hogy József bíboros szolgáját egykor Egyházunk szentjei között tisztelhesük Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

A jövő nemzedékekre rengeteg romot, sivatagot és szennyet hagyhatunk. A fogyasztás, a pazarlás és a környezetkárosítás üteme meghaladja a bolygó lehetőségeit; olyannyira, hogy a mostani életmód, mivel nem fenntartható, csak katasztrófa-hoz vezethet. [...] A jelenlegi egyensúlyvesztés hatásainak enyhítése attól függ, mit teszünk most.

Laudato si' 161.

Észak-Erdély – Máramaros -Moldvai korostorok

Körutazás és zarándoklat idegenvezetővel és lelki vezetővel.

A program során érintett világörökségi helyszínek: moldvai kolostorok, máramarosi fatemplomok

Ez a program bemutatja Észak-Erdély kevésbé ismert történelmi magyar városait, a népi építészeti emlékekben, néprajzi különlegességekben gazdag máramarosi falvakat, Moldva festői vidékeit, sajátos művészetét, értékes műemlékeit. Romániának ezt az országrészét alig ismerjük, felfedezésre vár a táj természeti szépségein kívül a ma is élő moldvai népművészet és a patinás kolostorok.

Időpont: 2017. augusztus 9-13. (5 nap/4 éjszaka)

Utazás: légkondicionált autóbusszal (WC, DVD, italautomata)

Útvonal: Zalaegerszeg–Budapest-M3–Csengersima–Szatmárnémeti-Erdőd–Miszmggyorós-Koltó-Nagybánya-Szaplonca-Máramarossziget-Jód-Borsafüred-Moldovita-Sucevita-Arbore-Voronet-Moldvahosszúmező-Beszterce-Dés-Szamos-újvár-Válaszút-Kolozsvár-Magyarvista-Zilah-Érmindszent-Nagykároly-Vállaj-Nyírbátor-Nagykálló-M3–Budapest-Zalaegerszeg

Elhelyezés: 4 éjszaka 3*-os szállodákban, 2 ágyas zuhanyzó/WC-s szobákban

Ellátás: félpanzió

Program:

- 1. nap:** Indulás Zalaegerszegről 5 órakor utazás rövid pihenőkkel. A kora délutáni órákban érkezés **Szatmárnémetibe**. Városnézés: Székesegyház, Vécsey-ház (ahol a szatmári békét kötötték), régi városháza. Ezt követően utazás **Erdőd** (kápolna, amelyben Petőfi Sándor és Szendrey Júlia fogadtak egymásnak örök hűséget) – **Miszmggyorós** (Misztótfalusi Kis Miklós emlékháza) érintésével **Nagybányára**. Városnézés a „szelíd gesztenyék városá”-ban: Lendvay-ház, Szilágyi Erzsébet egykori háza, volt minorita templom. Vacsora, szállás (1 éj).
- 2. nap:** Reggeli után indulás **Koltóra**: a Teleki kastély megtekintése, ahol Petőfi Sándor és Szendrey Júlia az erdői esküvő után 1847 őszén a mézesheteiket töltötték. Itt született többek között a magyar irodalom egyik legszebb szerelmes verse, a „Szeptember végén”. Ezt követően utazás **Szaploncára**, itt a híres román temetőben faragott, színes, tréfás feliratú fejfák megtekintése, majd ismerkedés **Máramarossziget** nevezetességeivel: református templom, régi piarista kolostor, börtönmúzeum, skanzen. Ezt követően indulás **Iza völgyébe**, mely ősi falvaival és különleges faépítészetével elsőrendű látványosság, a XVII-XVIII. századi **máramarosi fatemplomok** igazi hazája. (Barcánfalva, Jód: legrégebbi máramarosi fatemplom megtekintése, Váncsfalva, Nánfalva, Szurdok, Rozália, Sajó, Izakonyha, Dragomérfalva). Vacsora, szállás a radnai és máramarosi havasok között fekvő gyönyörű hegyvidéki üdülőhelyen: **Borsafüreden** (1 éj).
- 3. nap:** Reggeli után indulás a **Borsai-hágó** (1416 m) érintésével a lenyűgöző szépségű **Bukovinába**, mely Románia legszebb kolostorait vallhatja magáénak. **Sucevita**: 1586-ban alapították, Moldva legerősebb fallal körülvett kolostora, a freskók domináló színei a vörös és a zöld. **Moldovita**: 1532-ben épült, a freskók zöme (az északi falat kivéve) eredeti állapotukban maradtak meg, domináló színük a sárga. Ezt követően az Arbore kolostor megtekintése következik, majd látogatás a **Voronet-i** kolostorban, mely 1488-ban épült külső falfestményeinek köszönhetően kapta a világszerte elismert „Kelet Sixtusi kápolnája” nevet. A freskók domináló színe a „voroneti kék”. Vacsora, szállás Sucevita környékén (1 éj).
- 4. nap:** Reggeli után indulás **Besztercére**. Ismerkedés a hajdani szász város középkori hangulatú központjával. Ezt követően utazás **Dés** érintésével **Szamosújvárra**: itt az örmény katolikus székesegyház, a volt Martinuzzi kastély

(folytatás a 13. oldalon ⇨)

(⇐ folytatás a 12. oldalról)

(ma börtön) megtekintése. Ezután indulás **Válaszútra**, Wass Albert szülőhelyére: itt Kallós Zoltán néprajzi gyűjteménye és a volt Bánffy-kastély megtekintése. A délutáni órákban érkezés „**kincses Kolozsvár**”-ra. Városnéző séta: Farkas utcai református templom, Szt. Mihály plébániatemplom, Mátyás király lovasszobra és szülőháza, Házsongárdi temető. Vacsora, szállás Kolozsvár környékén (1 éj).

5. nap: Reggeli után utazás **Magyarvista** (Kalotaszeg egyik legrégebbi és egyben legcifrább települése: itt a református templom, cifraszobák, népviselet és a faragott kőházak megtekintése) – **Zilah** (Wesselényi Miklós szobra, református templom, Ady egykori iskolája) – érintésével **Érindszentre**, amely nagy szülöttéről az Adyfalva nevet kapta. A nádfedeles szülőház és a mellette lévő kúriában található Ady emlék-kiállítás megtekintése, majd indulás **Nagykárolyba**. Itt látogatás a nagyszerűen felújított Károlyi kastélyban, majd hazautazás rövid pihenőkkel Nyírbátor-Nagykálló-M3-Budapest útvonalon. Érkezés Zalaegerszegre az esti órákban.

Költségek minimum 25 fő fizető utas esetén:

Résztvételi díj:	90 250 Ft/fő
BBP biztosítás:	2 250 Ft/fő
Belépődíjak: kb.	5 000 Ft/fő (kb. 70 RON/fő)
Előleg:	42 500 Ft

A résztvételi díj tartalmazza az utazást, 4 éjszakai szállást félpanzióval, a felsorolt programokat, a lelki vezető költségeit, az idegenvezetést, de **nem tartalmazza a kötelező utasbiztosítást, a belépődíjakat és az adományokat.**

Az utazáshoz érvényes útlevelel vagy kártya típusú személyi igazolvány szükséges!

Biztosítás

1. A résztvételi díj tartalmazza az útlemondási biztosítást. A megadott szternó határidőn belül utazásképtelenség esetén érvényes. Rendkívüli ok (betegség, haláleset) miatt történő lemondáskor a megfelelő dokumentumok bemutatását követően az Európai Utazási Biztosító a 20 %-os önrész levonása utáni összeget visszatéríti.
2. A résztvételi díj viszont nem tartalmazza a kötelező Baleset-, Betegség-, és Poggyászbiztosítást (a továbbiakban: BBP), amelynek megkötése az utazás feltétele, kivétel, ha az Utas írásban nyilatkozik arról, hogy már rendelkezik érvényes biztosítással. Amennyiben az Utas önhibájából nem rendelkezik érvényes biztosítással, akkor a betegségből, balesetből, poggyász elvesztéséből, illetve eltulajdonításából eredő minden felelősség és költség őt terheli.

Lemondási feltételek

1. Az utazás megkezdése előtti 60 napon túli lemondás esetén csak egyszeri 2.000.-Ft/fő ügyintézési költség kerül felszámításra.
2. Ha az Utas az utazás tervezett megkezdése előtti 60 napon belül az utazását lemondja:
 - a) 60-36 napig a teljes résztvételi díj 10 %-át
 - b) 35-21 napig a teljes résztvételi díj 40 %-át
 - c) 20-11 napig a teljes résztvételi díj 60 %-át
 - d) 10-5 napig a teljes résztvételi díj 80 %-át
 - e) 4 napon belüli lemondás és az utazáson meg nem jelenés esetén a teljes résztvételi díjat kell bánatpénzként megfizetnie.
3. Lemondási időpontnak kell tekinteni, amikor az Utas elállási szándékát írásban bejelenti és arról az utazási iroda tudomást szerez.
4. Az Utas köteles az indulások dátumát, helyét, óráját, valamint az utazás alatt a helybeli idegenvezetőkkel való találkozás idejét betartani. Várakozási idő maximum 15 perc.

Jelentkezés: Salamon Károlynénál a 30/388-1135 Tel. vagy salagitta@freemail.hu e-mail címen

Egy kultúra eltűnése is lehet legalább olyan súlyos vagy még súlyosabb, mint egy állat- vagy növényfaj kipusztulása. Ha valakire rákényszerítenek egy kizárólagos uralomra törő életstílust, amely egy adott termelési módhoz kapcsolódik, az olyan káros lehet, mint az ökoszisztémák megváltoztatása.

Laudato si' 145.

Mindszenty József élete és munkássága

A feladat, hogy írjak Mindszenty József életéről, igazi kihívás. Már sokan írtak róla előttem, most én is megpróbálom. Segítségemre van maga Mindszenty bíboros, az emlékiratain keresztül.

Mindszenty (Pehm) József 1892. március 29-én látta meg a napvilágot a Vas megyei Mindszentben. Édesapja, Pehm János községbíró, később egyházközségi és iskolaszéki elnök volt. Édesanyja, Kovács Borbála ősei a zalai Zrínyiek várjobbágysai voltak. Hatan voltak testvérek, de az egyik testvére 8 évesen, két ikertestvére pedig kicsi korban halt meg. Mindszenty József volt az első gyermek. Az imádság és a példaértékű szülői minta, a szeretet erős jellemű emberré nevelte őt.

Mindszentben járta az első 5 osztályt, majd 1903-ban a szombathelyi Premontrei Főgimnáziumban tanult tovább. A hittudomány, az irodalom és a történelem voltak a kedvenc tantárgyai. Érettségi után is Szombathelyen maradt papnövendékként. 1915. június 12-én szentelték pappá a szombathelyi székesegyházban. Ezután Felsőpatyon volt segédlelkész, Geiszlner Béla plébános mellett. 1917. február 1-jén a zalaegerszegi állami főgimnázium hittanárának nevezték ki. Itt osztályfőnök is volt, és latint is tanított, mivel a tanárok közül sokan hadba vonultak.

1918 karácsonyán jelent meg a Zala Megyei Újság, amelyet Mindszenty József indított el. Ebben a lapban bírálta a rendszert, és keresztény meggyőződésének adott hangot. 1919 februárjában letartóztatták, és megtiltották neki, hogy visszatérjen Zalaegerszegre. De szembeszegült ezzel az akaratral, és elindult Zalaegerszegre. Útközben azonban a csendőrök elfogták, és visszavitték Szombathelyre. Májusban közölték vele, hogy nem térhet vissza a gimnáziumba és nem hirdetheti az Igét. Mindszenty nem fogadott szót, ami azzal járt, hogy kitoloncolták a megye területéről. Így hazament szüleihez.

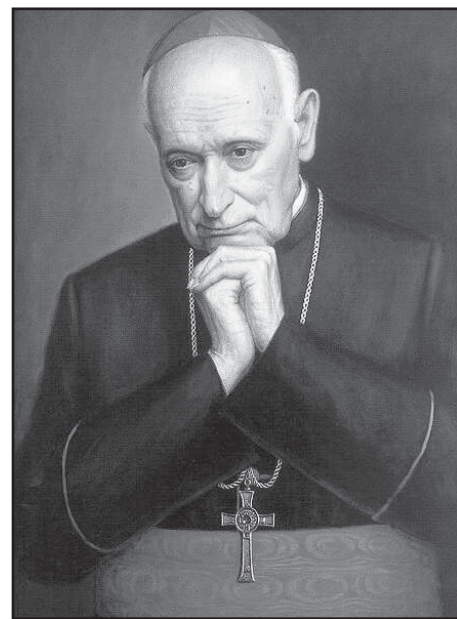
1919. október 1-jén, az egyházközség képviselőtestülete kérésére Zalaegerszeg plébániájának vezetője lett. Mivel úgy vélte, a hívek és a papság között nem megfelelő a személyes kapcsolat, mindent megtett azért, hogy ezen változtasson. 1927 után kinevezték Zala megye püspöki biztosává. Az elkövetkezendő időben 9 új plébániatemplom, 7 plébániaház, 9 ideiglenes misézőhely és 11 ideiglenes plébánialak és még 12 új iskola felépítése kötődik a nevéhez.

A Zala Megyei Újság, amely eleinte hetilap volt, napilappá nőtte ki magát. A megyéspüspök 1924-ben pornói címzetes apáttá nevezte ki, a Szentatya pedig 1944. március 4-én veszprémi megyéspüspöknek. Arra törekedett, hogy a meggyőződésük és származásuk miatt üldözötteket megmentse.

1944 őszén a nyilasok elhurcolták Sopronkőhidára. 1945. szeptember 8-án tért vissza Veszprémbe. Itt közölték vele a Szentatya akaratát, hogy fogadja el az esztergomi érsekséget. Miután beiktatták hivatásába, Budapestre látogatott, ahol hatalmas nyomorral találkozott. Közegészségügyi gondokkal szembesült, ami jobbára a gyermekeket érintette. Ilyen volt a vitaminhiány és az angolkór. Segítségre volt szükség, kérése megértő fülekre talált. Érkezett segítség az amerikai magyaroktól, a vidéken élő kiszagadtól is.

1946-ban bíborossá kreálták. Nézetei nem változtak, és továbbra is hangoztatta ezeket, amit tettek követtek. Ezért 1948 karácsonyán letartóztatták. Fogvatartói kitartó kínzásai ellenére sem tört meg. Emlékirataiban írta a következőket: *„Ujjaimon végzem a rózsafűzért ebben a gyűlölettel telt büzös szobában, esengve kérem a magyarok Nagyasszonyát, óvja meg, védje meg a keresztény Magyarországot.”* Hite kitartott.

1949-ben életfogytiglan fegyházra ítélték. Hat év után megromlott egészsége miatt először Püspökszentlászlón, majd Felsőpetényben tartották fogva. 1956. október 30-án éjjel magyar kato-

nák szabadították ki. November 3-án este felolvasta a rádióban a nemzethez intézett szöveget. Másnap a szovjet csapatok támadást indítottak a főváros ellen. Mindszenty József az Amerikai Egyesült Államok követségén kért menedéket.

Édesanyja mindig mellette állt még a legnehezebb órákban is. Amikor Esztergomban őrizetben volt, mikor őrizetbe vették, és még a követségi menedékhelyen is, negyedévenként mindig pontosan meglátogatta a bíborost. Anyja halálhíre mélyen lesújtotta. *„Leesett a mi családunk koronája, az én anyám zord idők csillaga volt, s szomorúságomban néha már csak az ő fénye vigasztalt, most elment a csillag.”*

1971. szeptember 28-án elhagyta Magyarországot, Rómába ment. Majd a bécsi szemináriumba, a Pázmániumba utazott, és haláláig ott élt. 1975. május 6-án halt meg. Holttestét végakarata szerint Mariazellben helyezték el. 1991. május 4-én helyezték örök nyugalomba Esztergomban hazahozott holttestét.

Iskolánk Mindszenty József bíboros nevét viseli. Már hagyományunkká vált, hogy évente elzarándokolunk szülőfalujába, ki gyalogosan, ki biciklivel. Ott egy szentmisével zárjuk le a napot, és megkoszorúzzuk az emlékművét. Így fejezzük ki tiszteletünket előtte.

Korcsmár Bíborka Anna
Mindszenty Iskola

Kedves Gyerekek!

Rakjatok rendet az ünnepek és jelentésük között! Kössétek össze az egybetartozókat!

Várákozás

Szűz Mária édesanyja, Anna szíve alatt

a víz megszentelése

Jézus Keresztelő Jánosnál a Jordánban

Jézus halála előtti szenvedés napjai

Újév első napja

a gyertyák megszentelése

a Szentlélek kiáradásának ünnepe

a megdicsőült egyház tagjainak ünnepe

a naptári év utolsó vasárnapja

Vízkereszt,
Béke világnapja,
Gyertyaszentelő Boldogasszony,
Urunk megkeresztelkedése,
Gyümölcsoltó Boldogasszony,
Hamvazószerda,
Torkos csütörtök,
Virágvasárnap,
Húsvét,
Pünkösd,
Nagycsütörtök,
Nagypéntek,
Nagyszombat,
Krisztus feltámadása,

Urunk mennybemenetele,
Szentháromság vasárnapja,
Szentírás vasárnapja,
Úrnapja,
Nagyboldogasszony,
Missziós vasárnap,
Mindenszentek ünnepe,
Advent,
Halottak napja,
Krisztus Király vasárnapja,
Szeplőtelen Fogantatás ünnepe,
Karácsony,
Szent Család vasárnapja

Jézus feltámadásának ünnepe

Mária ünnepe= Gábrriel angyal örömhírt hoz neki

a tőlünk távoli országok keresztényeinek ünnepe

Mária=a Magyarok kedves királynője

Jézus bevonul Jeruzsálembe és az emberek Hozsannát kiáltanak örömben

Isten három személyének ünnepe

népi elnevezése az első nagyböjti nap utáni napnak

Jézus, a szívünk királyának ünnepe

Hamuszentelés és a bűnbánati idő kezdete

Jézus felment Mennyei Atyjához ezért saját szemünkkel nem láthatjuk

Április 22-én, szombaton 10 órakor kezdődik a Mindszenty iskolában az **egyházmegyei ministráns találkozó**.

Április 24-én, hétfőn **szentségimá-dást** tartunk Zalabesenyőben, a Szent Anna templomban.

Április 24-én, hétfőn 18 órai kezdettel **Isten és a teológia női arca** címmel **előadást** tart a Szombathely, Savaria Egyetemi Központban (Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.) Kalmár Petra, teológus, hittanár, lelkipásztori munkatárs.

Április 27-én, csütörtökön 17⁰⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

Április 30-án, vasárnap a Zárda kápolnában 9⁴⁵-kor kezdődik a **bérmálási szentmise**.

Mindszenty imanap

Minden hónap 29-én 18 órakor engesztelő imanapot tartanak Csehimindszenten, Mindszenty József bíboros szülőfalujában a Minden-szentek templomban.

Az imanap célja, hogy a nap 24 órájában mindig legyen valaki, aki imádkozik a bíboros úr mielőbbi boldoggá és szentté avatásáért, valamint engesztelnek a hercegprímás szándéka szerint, amelyet 1946. január 25-én hagyott jóvá: „A Világ Királynője nagy engesztelő mozgalomra főpásztori áldásomat adom.”

Közös liturgikus program:

18 óra: Keresztút a templomban

19 óra: Szentmise

20 óra: Engesztelő imaóra

21 óra: Fáklyás körmenet a

Mindszenty-szoborhoz

Minden Mindszenty tisztelőt és imádkozni, engesztelni vágyó embert nagy szeretettel várnak. Akik távol élnek vagy valamilyen ok miatt nem tudnak részt venni a közös imádságon, azok otthonukban kapcsolódjanak be az imanap valamely órájába.

Május 1-én, hétfőn Esztergomban rendezik meg az **Egyházmegyei Zarándoklatot**.

Május 6-án, szombaton, a Szűzanya napján, az **engesztelő imádság** 17¹⁵-kor kezdődik a rózsafüzér elimádkozásával, majd a 18 órai szentmise után szentórával végződik.

Május 7-én, vasárnap egykori plébánosunkra, **Mindszety Józsefre emlékezünk**.

Május 7-én, vasárnap 8³⁰-kor, illetve 10⁰⁰-kor kezdődik az **elsőáldozási szentmise** a plébániatemplomban.

Május 7-én, vasárnap délután 4 órakor kezdődik a **családok szentmise** a Zárda kápolnában.

Május 11-én, csütörtökön 17⁰⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

Május 14-én, vasárnap 8³⁰-kor, illetve 15⁰⁰-kor kezdődik az **elsőáldozási szentmise** a plébániatemplomban.

Május 16-án, kedden a Szent Család Óvodában 17 órai kezdettel dr. Pécsi Rita pszichológus tart **előadást a bizalomról**.

Május 20-án, szombaton a **Keresztény Édesanyák Szent Mónika közösségeinek találkozájára** kerül sor a szombathelyi Székesegyházban.

Április 20-án (csütörtökön) és **április 21-én** (pénteken) 8 óra és 17 óra között tart a **Szent Család Óvodában a beiratkozás**.

Május 21-én, vasárnap délután 4 órakor kezdődik a **családok szentmise** a Zárda kápolnában.

Május 25-én, csütörtökön 10 órától 15 óráig tart Vasváron az **Egyházmegyei Ifjúsági Lekinapot**.

Május 25-én, csütörtökön 17⁰⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

Június 3-án, szombaton, a Szűzanya napján, az **engesztelő imádság** 17¹⁵-kor kezdődik a rózsafüzér elimádkozásával, majd a 18 órai szentmise után szentórával végződik.

Június 4-én, vasárnap délután 4 órakor kezdődik a **családok szentmise** a Zárda kápolnában.

Június 8-án, csütörtökön 17⁰⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

Június 9-én, pénteken 13 órakor kezdődik Csesztregen az **egyházmegyei Minisztrans-focibajnokság** az általános iskolások részvételével.

Június 10-én, szombaton 15 órakor kezdődik Szentpéterfán az **egyházmegyei Minisztrans-focibajnokság** a középiskolások részvételével.

Június 18-án, vasárnap tartjuk meg **Jánkahegyen a Szent Antal búcsút**.

Az **Ünnepi Harangszó** következő száma **2017. június 18-án** jelenik meg.

Ünnepi Harangszó

A zalaegerszegi Mária Magdolna Egyházközség tájékoztatója. Megjelenik kéthavonként.

Szerkeszti: Tájékoztatási Munkacsoport

E-mail: harangszo@mariamagdolna.hu

Felölős kiadó: Stróber László

Szerkesztőség és a kiadó címe:

8901, Zalaegerszeg, Balatoni u. 1., Pf.: 91.

Tel.: (92) 599 230, Fax: (92) 599 231

Web: www.mariamagdolna.hu

E-mail: mariamagdolna.zeg@gmail.com

Tipográfia: Frimmel Gyula

Nyomdai előkészítés: Paksa Tamás

Nyomás: Gura Nyomda Kft.

Zalaegerszeg, Hock J. út 92/B.

Telefon: (92) 599 464

